



Nr. 22.

Warszawa

20 maja 1867 r.  
1 czerwca

Wychodzi  
w każdą sobotę.

Redakcja przy alei Jerozolimski 6j  
Nr. 1574b.

## MERKURY

dołączony tygodniowy do Ekonomisty.

### TYDZIEŃ FINANSOWY.

Załatwienie sprawy luxemburskiej, zimno przyjęte w Paryżu, wywołało w Londynie, a następnie we wszystkich znacniejszych miastach angielskich, ruch i działalność oddawna niepraktykowane. W samych nawet bilansach bankowych tę różnicę zauważyć można. Bilans banku francuskiego nie traci cechy stagnacji interesów: fundusz jego metaliczny jeszcze się powiększył i dosiędą po raz pierwszy cyfry 800 mil. fr., a zmniejszył się portfel do 518 m., rachunki bieżące prywatne trzymają się na wysokości 320 m. Przeciwnie bilans banku angielskiego okazuje silny popęd działalności prywatnej, — mianowicie w zwiększeniu portfela, a zmniejszeniu funduszu metalicznego i rachunków bieżących. Zdawałoby się z tego porównania dwóch wielkich centrów zachodnich, że Paryż, zwykle drażliwszy na wszelkie zwroty w polityce, związek z giełdą mieć mogące, na ten raz ustąpił Londynowi. Tak się rzecz istotnie przedstawia ze stanowiska bladej kwestji luxemburskiej; wcale zaś inaczej, skoro ją przeniesiemy na tło nieskończenie mocniejsze zjazdu paryskiego, — faktu jeszcze niedokonanego, a zatem dozwalającego gorącej wyobraźni bujać w rozmaitych kierunkach. Wrażliwość francuska pozostaje więc w swojej roli.

W świecie finansowym zajmują się obecnie planami dwóch ministrów: p. Ferrara we Włoszech i Barzanalla w Hiszpanji. Ferrara zyskał popularność tem, że

na pierwszym miejscu stawi spłaceniu długu bankowego i zniesienie kursu przymusowego. Ma się to stać przez sprzedaż 15 milionów renty (w kapitale, według kursu, około 160 milionów) należące do funduszu duchowieństwa. Następnie 430 m. ma być zrealizowane z dóbr kościelnych za pośrednictwem kompanji kapitalistów francuskich. Temi środkami ma być przywrócona równowaga budżetowa w końcu r. 1868. Plan ten odmorzenia dóbr duchownych łączy między systemem jakiego użyto we Francji, i tym jaki przeprowadzono w Hiszpanji. Czy się powiedzie, — to kwestja, bo nie mało napotyka trudności. Ale i po doprowadzeniu do równowagi według planu, nie wiemy jeszcze na czém polegać będzie równowaga w przyszłości, po roku 1868. Jeżeli rozbrojenie w pomoc nie przyjdzie, podwyższenie podatków zdaje się być jedynym środkiem radykalnym. Tego też chwycił się minister hiszpański, a wyznając krytyczność położenia finansowego, proponuje udokładnienie spłaty długu publicznego i nałożenie podatków: a) 5% od dochodów z kapitałów ruchomych, płac, pensji i t. p; b) nowy podatek hipoteczny; c) podatek zbytkowy od koni i pojazdów i d) 10% podwyżki istniejących podatków stałych.

Na giełdzie warszawskiej spadły listy zastawne 1-jej serji o 2 1/2%, a 2-jej serji o 4%, akcje drogi ż. W.-Wied. o 5%, zresztą kursa były prawie nieruchome i obroty słabe.

**KURSA GIEŁDY,**  
w tygodniu 24/30 maja.

Sto- pa o/ o	RÓWNIĄ (pari)	CENA RZECZYWISTA W TYGODNIU						Stos- nek do równi na 100		
		Piątek	Sobota	Poniedz.	Wtorek	Środa	Czwar.			
		24 maja	25	27	28	29	30 święto			
<b>1. Papiery publiczne.</b>										
a) Rządowe.										
Polskie.	Obliży Skarbowe (r. 100. 150. 500).	4	100	.	.	.	.	*75,83	*75 <sup>5</sup> / <sub>6</sub>	
	Bilety Skarbu Kr. Pol. ....	4,32	100	.	.	.	.	.	115	
	Obligacje cząstk. (zł. 500) z kup.	4	75	102,50	.	.	.	.	136 <sup>2</sup> / <sub>3</sub>	
	Cert. ban. na obl. cz. A (z. 300) z kup.	5	45	51,75	.	.	.	.	90	
	" " " B (z. 200) }	" " " "	0	30	27	.	.	.	.	111 <sup>2</sup> / <sub>3</sub>
		" " " "	5	30	33,50	.	.	.	.	50
	Dow. Kom. Cen. Lik. (różne sumy).	0	100	50	.	.	.	.	59 <sup>3</sup> / <sub>4</sub>	
	Listy likwid. (r. 100. 250. 500. 1000)	" " "	4	100	60,50	60,83	60,67	60	59,75	1,98 <sup>3</sup> / <sub>9</sub>
		kupon .....	.	.	.	.	.	.	.	.
	Ruskie.	5-ta pożyczka (500) .....	5	100	*71	.	.	.	.	*71
6-ta pożyczka .....		5	100	.	.	.	.	.	112 <sup>1</sup> / <sub>4</sub>	
Pożyczka premjowa z 1864 r. ....		5	100	.	112,50	112,25	112,25	.	105 <sup>1</sup> / <sub>2</sub>	
" " " z 1866 r. ....		5	100	.	.	.	105,50	.	100	
Metaliki (300) } lutowe .....		" " " "	4	100	100	100	100	100	100	100 <sup>1</sup> / <sub>6</sub>
		" " " " sierpniowe .....	4	100	100,17	100,17	100,17	100,17	100,17	*79 <sup>1</sup> / <sub>2</sub>
Bilety banku Pańs. (100 i wyżej) ..	5	100	*79,50	.	.	.	.	.	.	
b) Towarzystw i Spółek.										
Polskie.	Listy Zast. (30. 75. 150. 750. 3000).	4	100	79,33	.	78,83	78,50	77,83	77 <sup>5</sup> / <sub>6</sub>	
	" " " " ser. 2 .....	4	100	72,17	72	.	71	.	71	
	Akcje Dr. Żel. W-W. (100) .....	diw.	60	.	.	67	.	1,74 <sup>4</sup> / <sub>9</sub>	111 <sup>2</sup> / <sub>3</sub>	
	" " " W-B. (100. 150) .....	4	100	.	.	.	.	*59,50	*59 <sup>1</sup> / <sub>2</sub>	
	" " " Teresp. (100) .....	5	100	.	.	.	.	.	84	
	" " " Łódzk. (100) .....	5	100	84	.	.	.	*85	*85	
Rus.	Akcje Gł. Tow. Dr. Ż. (125) .....	5	125	*115	.	.	.	.	*92	
	Oblig. " " " .....	1 <sup>1</sup> / <sub>2</sub>	100	85	.	.	.	.	85	
<b>2. Wexle.</b>										
Berlin . . . . . (Tal. 100) 2 mies	.	92,857	109,95	109,95	109,80	109,80	109,80	.	118 <sup>1</sup> / <sub>4</sub>	
Gdańsk . . . . . (100) "	.	92,857	.	109,80	109,65	109,57 <sup>1</sup> / <sub>2</sub>	109,50	.	117 <sup>1</sup> / <sub>10</sub>	
Hamburg . . . . . (M. B. 300) "	.	140,855	.	.	.	.	*167,40	.	119	
Londyn . . . . . (£. 1) 3 "	.	6,304	.	7,50	7,50	.	7,50	.	119	
Paryż . . . . . (Fran. 300) 2 "	.	75,214	.	.	.	.	*89,70	.	*119 <sup>1</sup> / <sub>4</sub>	
Wiedeń . . . . . (Gul. 150) "	.	92,857	.	.	.	.	*88,20	.	*115	
Petersburg . . . . . (Rub. 100) 1 "	.	100	.	.	.	.	.	.	.	
<b>3. Monety.</b>										
Pólimperjał . . . . .	.	5,15	6,15	.	.	.	.	.	119 <sup>2</sup> / <sub>3</sub>	
Napoleonдор . . . . .	.	5	.	.	.	.	.	.	.	
Dukat holenderski . . . . .	.	3	3,50	.	.	.	.	.	116 <sup>2</sup> / <sub>3</sub>	
Rubel srebrny . . . . .	.	1	.	.	.	.	.	.	.	
Talar pruski . . . . .	.	0,92.857	.	.	.	.	.	.	.	
Gulden austrjacki . . . . .	.	0,62.906	.	.	.	.	.	.	.	

Warszawa.—Petersburg.—Londyn—Paryż.—Wiedeń.—Berlin.—Frankfurt.

STOPA SKUPU: {bankowa: 6<sup>0</sup>/<sub>0</sub>      7 (10)      3      3      4      4      3  
                  {giełdowa: —      7 (9)      3      3      4      3<sup>1</sup>/<sub>2</sub>      2<sup>1</sup>/<sub>4</sub>

**STAN OPERACIJ BANKU POLSKIEGO.**

		w d. 21 maja		w ciągu tygod. przyb. (+) ub.(-)		w d. 28 maja	
		r	u	b	l	i	
1. Skup: Portfel	} w Warsz. } w Łodzi. } w Włocł.	} wexli kraj	1.776.572, 65	+	87.413, 46	}	1.760.875, 66
			172.846, 20	+	103.110, 35		
			46.211, 65	+	17.876, 41		
	} „ zagranicznych		+	20.098, 69 <sup>1/2</sup>		}	170.623, 91 <sup>1/2</sup>
		+	16.300, —		60.511, 65		
2. Zaliczenia na papiery publiczne . . .		375.380, 19 <sup>1/2</sup>	+	2.000, —	163.544, 03		459.384, 39
		1.014.285, 08	+	79.539, 83 <sup>1/2</sup>	33.646, 77		1.025.023, 64
			+	22.908, 21	903, 01		
3 „ na zast. towarów	} (a) wełny . (b) in. tow.	58.343, 04	+	1.033, 01			58.213, 04
			289.515, 40 <sup>1/2</sup>	+	4.171, 69		
			+	2.754, 15			
	Łącznie (3)	347.858, 44 <sup>1/2</sup>	+	1.287, 54			349.145, 98 <sup>1/2</sup>
4. „ „ kosztowności . . .		630 676, 91	+	5.821, 32			626.175, 98
			+	10.322, 31			
5. Otwarte kredyty . . . . .		4.867.763, 32 <sup>1/2</sup>	+	689.381, 02 <sup>1/2</sup>			4.914.995, 75
			+	642.148, 60			
6. Kasa:	} Monety srebrne . . . . . } „ złote . . . . . } Bilety Banku Polskiego . . . . . } „ Kred. Cesarstwa . . . . .	2.690.495, 23 <sup>1/2</sup>	—	2.587, 11 <sup>1/2</sup>			2.687.908, 12 <sup>1/2</sup>
		7.713, 75	—	—			7.713, 75
		708.877 —	+	26.700, —			735.577 —
		2.314.931 —	—	349.234, —			1.965.697 —
	Łącznie (6)	5.722.016, 98 <sup>1/2</sup>	—	325.121, 11 <sup>1/4</sup>			5.396.895, 87 <sup>1/4</sup>

**BILANSE BANKÓW FRANCUSKIEGO I ANGIELSKIEGO,**

w d. 16/17 maja 1867 r.

**STAN CZYNNY**

**STAN BIERNY**

	B. francuski.   B. angielski.		B. francuski.   B. angielski	
	f r a n k ó w		f r a n k ó w	
Fundusz metaliczny . . . . .	799 844077	481.131925	Bilety w obiegu . . . . .	1.033.052025   579.612625
Portfel . . . . .	518.260292	} 481.462650	Przekazy z term. kilkod. . .	25.355026   11.477550
Zaliczenia na złoto i rozm.	77.571993		Rachunki (prywatne . . . . .	320.648039   437.833075
Pożyczki na zast. pap. publ.			bieżące (skarbowe . . . . .	25 260270   188.355300
akcyj, oblig. i in. . . . .	87.332200	322.157850	Kapitał zakładowy . . . . .	182.500000   363.825000
Dług skarbu i inne wart. . .	157.395622	375.000000	Zysk do kapit. doliczony . .	7.044776   78.648875
	1.640.404184	1.659.752425	Inne bierniki . . . . .	46.544048   78.648875
				1.640.404184   1.659.752425

**SKAZÓWKI I FAKTA BIEŻĄCE.**

— Paris-Guide. Pod tą skromną nazwą Przewodnika wychodzi w Bruxelli (1) rodzaj encyklopedji obrazowej Paryża—dzieło pomnikowe, na które składają się wszystkie znakomitości Francji, — około 200 pisarzy, uczonych, artystów, a wreszcie specjalistów rozmaitego rodzaju.

Między innymi znajdujemy następujące imiona: V. Hugo (wstęp), L. Blanc (stary Paryż), Renan (instytut), Michelet (kolegium francuskie), T. Gautier (Luwr), E. Quinet (Panteon), Taine (sztuka we Francji), A. Dumas (szkoła sztuk pięknych), La-

boulaye (wołność prasy w Paryżu), E. Girardin (dzienniki), G. Sand (ogrody, parki), Paul de Kock (bulwary), Dr. Nelaton (szpitale), Lamartine (rusztowanie), wreszcie Karr, About, Achard, Sardou, Nadar, Véron, Valras, Forcade, Berryer, J. Favre, J. Simon, każdy w swoim rodzaju. . .

Tom I już wyszedł i zawiera dwa główne działy: Nauka i sztuka; t. II mieścić będzie 3 działy: Życie w Paryżu, Okolice Paryża i Wystawa powszechna.

Cena każdego tomu w oprawie 10 franków,—taniósć nie zwykła, jeśli zważyć wytworność wydania i obfitość materji, dostateczną na 15 tomów zwyczajnych.

(1) U Lacroix, Verböckhoven i Sp.; 2 tomy po 1000 stron, 112 rycin i 28 planów.

## WIADOMOŚĆ O DZIAŁANIACH ZAKŁADÓW BANKU POLSKIEGO (młyna parowego) NA SOLCU,

zaczepnięta ze sprawozdania o działaniach zakładów, z upłynionego 1866 r.

Zakłady	czynne dni	Materiały użyte		W y r o b y		Koszta wyrobu r u b l i
		w ciągu roku	dziennie	w ogóle	stosunkowo	
Młyn mączny	266 dni po 21 godzin	Pszonicy kor. 37.810 średnia waga korca 6 pudów. Żyta kor. 41.220, śr. waga kor. 5 p. 3 f.	Pszonicy korcy 305 Żyta korcy 290	Mąki psz. 166.454 p. Otrąb psz. 47.704 „ Mąki żytn. 165.565 „ Otrąb żytn. 58.150 „	Z kor. pszenicy: Mąki 4 p. 16 f. 73,5 <sup>0</sup> / <sub>0</sub> . Otrąb 1 p. 10 f. 20,8 <sup>0</sup> / <sub>0</sub> . Z korca żyta: Mąki 4 p. 69,6 <sup>0</sup> / <sub>0</sub> Otrąb 1 p. 16 f. 24,5 <sup>0</sup> / <sub>0</sub>	21.592,53
Olejarnia	123 dni po 10½ godzin	Rzepaku kor. 5.131, śr. waga kor. 5 p. 10 f.	Rzepaku kor. 41	Oleju pudów 7.795 Makuch „ 15.534	Z korca rzepaku: Oleju 1 p. 21 f. 29 <sup>0</sup> / <sub>0</sub> Makuch 3p. 58 <sup>0</sup> / <sub>0</sub>	3.368,65½
Tartak	123 dni po 10½ godzin	Drzewa w kłocach 58.320 stóp sześcienn	Drzewa w kłocach 495' kub.	Bali i tarcic 370.500 stóp kwadr.	Ze stopy kub. drzewa: Bali i tarcic 6,5' kw.	3.371,65
Forniernia	123 dni po 10½ godzin	Drzewa zagranicz. 2.456 stóp sześcienn.	Drzewa zagr. 21' kubicz.	Fornierów 221.040 stóp kwadr.	Ze stopy kubicz. Fornierów 90' k.	1.469,75
Piekarnia	358 dni po 24 godzin	Mąki 226.029 pudów	Mąki 631 p. 14 f.	Chleba 12.436.539 funtów, czyli 310.913 pudów 19 funtów.	Z 1go puda mąki: Chleba 1 pud 15¾ funtów	33.452,85½
Machina parowa	266 po 21 godzin, kotły po 24 godzin	Węgla kamiennych korcy warszawskich 22.499.	Węgla kamien. 84½ korcy, t. j. na godz. biegu 4 korce, na godz. i na konia parowego 9¾ funt.			22.435,33
Razem koszta wyrobu						85.690,77

do których dodawasz:

Koszta administracji . . . . .	11.059,24½
Podatki i ubezpieczenia . . . . .	6.865,33½
Reparacje w warsztatach . . . . .	5.091,11
„ w zabudowaniach . . . . .	2.181,70
Razem wydatki . . . . .	110.888,16

Z powyższych działań otrzymano dochodu:

z młyna . . . . .	106.281,10
z olejarni . . . . .	16.542,05
z tartaku . . . . .	11.601,74
z fornierni . . . . .	5.534,42
z piekarni . . . . .	38.433,88
z najmów . . . . .	565,00

Razem dochody . . . . .	178.958,19
Wydatki jak wyżej . . . . .	110.888,16
Otrzymano zysków . . . . .	68.070,03

Kapitał zakładowy z końcem roku wynoszący r. 418.001, przecięciowo w ciągu roku wynosił . . . . .	471.332,80
Kapitał obrotowy z końcem roku wynoszący r. 204.649, 74, przecięciowo w ciągu roku wynosił . . . . .	278.858, —
Razem 750.190,80	

Otrzymane więc zyski na działaniach zakładów w r. 1866 w sumie jak wyżej rub. 68.070,03 przedstawiają od kapitału zakładowego i obrotowego w sumie jak wyżej r. 750.190,80, procent 9,07%.

Kilka uwag odkładamy do następnego N-ru.